

Prædiken til Julesøndag

Luk. 2, 25-40

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Lukas: I Jerusalem var der en mand ved navn Simeon; han var retfærdig og from og ventede Israels trøst. Helligånden var over ham, og den havde åbenbaret for ham, at han ikke skulle se døden, før han havde set Herrens salvede. Tilskyndet af Ånden kom han til templet, og da forældrene kom ind med barnet Jesus for at gøre med ham, som det var sædvane efter loven, tog han barnet i sine arme og lovpriste Gud:

Herre, nu lader du din tjener gå bort med fred efter dit ord.

For mine øjne har set din frelse, som du har beredt for alle folk:

Et lys til åbenbaring for hedninger og en herlighed for dit folk Israel.

Hans far og mor undrede sig over det, der blev sagt om ham. Og Simeon velsignede dem og sagde til Maria, hans mor: »Se, dette barn er bestemt til fald og oprejsning for mange i Israel og til at være et tegn, som modsiges – ja, også din egen sjæl skal et sværd gennemtrænge – for at mange hjerters tanker kan komme for en dag.« Der var også en profetinde ved navn Anna, en datter af Fanuel, af Ashers stamme. Hun var højt oppe i årene; som ung jomfru var hun blevet gift og havde levet syv år med sin mand, og hun var nu en enke på fireogfirs. Hun forlod aldrig templet, men tjente Gud nat og dag med faste og bøn. Hun trådte frem i samme stund, priste Gud og talte om barnet til alle, der ventede Jerusalems frelse. Da de havde udført alt i overensstemmelse med Herrens lov, vendte de tilbage til Galilæa, til deres egen by Nazaret. Og drengen voksede op, blev stærk og fyldt med visdom, og Guds nåde var over ham. Lukasevangeliet 2,25-40

Julesøndag er dagen, hvor julefesten begynder at blive pakket væk omkring os. I kirken er vi slet ikke klar endnu til at lægge julen til side; men verden omkring os er godt i gang.

Julesøndag er også årets sidste søndag – en søndag hvor vi lægger det gamle bag os og gør klar til det nye kommer. Vi gør klar til at tage afsked med et 2020, der viste sig epokegørende anderledes end nogen af os i sin vildeste fantasi havde kunnet forestille sig for et år siden. Og vi gør klar til om få dage at tage fat på et nyt år – som altid med nogen bæven. For nok er der lyspunkter og håb for corona-bekæmpelsen; men hvad med klimaforandringer og skævvridninger i samfundet og sammenlægninger til større og større strukturer og internationale konflikter osv. osv.?

Her står vi med det gamle og skal se at finde ud af, hvordan vi får hjælp af det gamle og velkendte i det nye og ukendte.

Så kan det være meget godt, at vi her julesøndag står med en evangeliefortælling, der både har det gamle og det nye i sig.

Ja faktisk står vi med tre generationer: Vi har det lille nyfødte Jesusbarn, de voksne i den arbejdsdygtige alder Josef og Maria og endelig de to gamle, der har prøvet det me-

ste, Simeon og Anna.

Josef og Maria er i dag ikke de mest interessante. De har som voksne og ansvarlige nu den store opgave for sig at opfostre det lille barn, selvom de har lidt svært ved at se det specielle i opgaven – i hvert fald undrer de sig over Simeons ord om det særlige ved netop deres dreng. De havde ellers hørt flere gange før, at denne dreng skilte sig ud fra alle andre på en hidtil uset måde.

Men så er der de gamle Simeon og Anna. Simeon er en from mand. Han er gammel og ved, at han har mange år bag sig og ganske få foran sig. Dog er der endnu noget, han venter og håber på.

Det er det, der kan være så livsbekræftende, når man møder et menneske, der virkelig har livet bag sig og så alligevel mærker, at han eller hun fortsat har drømme og håb. Simeon har det håb, at han skal se Herrens salvede, før han selv dør. Herrens salvede har folket ventet på så længe, at det er rime- ligt at sige, at de altid har ventet på ham. Herrens salvede skal bringe den store foran- dring. Herrens salvede skal sætte fanger fri og bringe lettelse til den tyngede. Simeon ser i det lille Jesusbarn indfrielsen af alle forventninger. Og Anna på 84 år har i lige så høj grad livet bag sig. Hun har endda levet som enke i tæt på en menneskealder - det er mange år si- den, hun har været uden for templet. Også hun ser i det lille Jesusbarn Herrens salve- de.

Det er værd at lægge mærke til, hvem det er, der kan se mere end en baby i Jesusbar- net. Det er de gamle. Tidligere var det må- ske ikke noget at fremhæve; men i dag, hvor tingene ikke kan gå hurtigt nok og ikke væ- re ungt og smart nok, så er der bestemt

grund til at fremhæve, at det er her hos de gamle, at visdommen og indsigten ligger.

Hvem kender ikke anklagen mod kirken, at det kun er gamle mennesker, der kommer her. Men det er ikke ”kun” gamle, der kom- mer. Der kommer heldigvis nogle gamle, der har indsigt og tid og eftertanke. Eller indvendingen lyder, at det ikke er til at forstå, hvad der sker i kirken. Men det er nærmere omvendt: det er ikke til at forstå, hvad der sker andre steder; for det går alt for hurtigt.

Eller et andet hyppig klagepunkt lyder: det går alt for langsomt i kirken, salmerne er lange og snekler sig afsted, alt foregår i ”slow motion”.

Men er det i virkeligheden ikke sådan, at alt, der er noget værd foregår langsomt? Det, vi har brugt lang tid på, bliver bedst. At få en gave, som giveren har gjort sig umage med er det største; for så har giveren givet mig af det kostbareste han har, nemlig tid. Og det er dejligt at få langsomt tilberedt mad; for så har kokken lagt noget i det. Ja det er altid dejligt, når andre bruger tid og umage på én.

De bedste samtaler, vi har ført i vores liv, har heller ikke blot varet fem sekunder. Samtaler, der fører til indsigt og fordybelse kræver tid.

Kirkens og troens budskab kræver tid – der- for skal der være langsomhed over en guds- tjeneste – ellers er der intet der kan bund- fældes.

I kirken forsøger vi ellers alt muligt for at tilgodese alle aldre: Vi kravler sammen med de små til kravle-gudstjenester, vi flimrer rundt sammen med de unge til såkaldte free- style-gudstjenester og rock-gudstjenester. Alt sammen er det udmærkede initiativer; men de bliver aldrig til andet end en god

oplevelse af kirken, der gør, at deltagerne kan vende tilbage, når de er klar til fordy- belse og eftertanke; for der er visse indsig- ter, der kun kan lade sig gøre i langsomhe- dens sfære.

Derfor er det heller ikke en anklage mod kirken, at søndagsgudstjenesten mest er for gamle mennesker – det er måske snarere en kvalitetsbetegnelse, at her er der rum til eftertanke, - troens tiltale kræver nemlig ro og tid.

At det netop er Simeon og Anna, der ser den store forandring i Jesusbarnet giver god me- ning. De aner, at i Jesus vil livet for altid forandres.

De har nemlig levet et tungt liv i den gamle tid. Som Paulus skrev det i brevet til galater- ne, som vi hørte læst som episteltekst: *Gud sendte sin søn, født af en kvinde, født under loven, for at vi skulle få barnekår.* Det er den store forandring, Jesusbarnet bringer. Vi skal ikke længere være under loven, dvs. vi er ikke noget i kraft af alt det, vi kan leve op til, men vi er som barnet elsket af sine forældre, blot for at være til – Det er bar- nekåret.

I forhold til Gud har vi barnekår – der skal vi ikke gøre os fortjent til hans kærlighed. Der er vi elsket og antaget, som vi er. Men barnekåret betyder også, at Gud har sørget for os, vi må tage imod livet som det kom- mer til os som en gave fra Gud – ganske vist en indimellem besværlig gave; men alt er en foræring.

Alt dette forstod Simeon og Anna. Men vig- tigst af alt forstod de, at Jesusbarnet for altid bragte håb til verden. Det skulle først blive tydeligt for verden mange år senere i Jesu død og opstandelse; men Simeon og Anna forstod, at fra nu af var der altid grund

til at håbe på forandring.

Simeon tog barnet i sine arme. Vi ser for os, at han bærer barnet, mens han priser det; men samtidig er det også barnet, der bærer Simeon. Det er barnet, der giver ham et håb, som kan bære ham igennem, selvom han nu intet har til gode i livet her.

Simeon og Anna fik Betlehemsbarnet at se. Vi her i dag får ikke barnet at se så direkte. Vi er henvist til at tro, håbe og drømme. Men vi kan ved at give os tid – i salmer og fortælling også blive opbygget i troen og håbet gennem barnet – det tillidsfulde barn. Og det barn findes både i gamle og unge.

O, måtte vi kun den glæde se,
før vore øjne lukkes!
Da skal, som en barnemoders ve,
vor smerte sødt bortvugges.
Vor Fader i Himlen! lad det ske,
lad julesorgen slukkes!

Når vi står her med ryggen til 2020 og ansigtet vendt fremad mod 2021 bekymrede og ængstelige, da kan det gøre godt at se den gamle Simeon for sig med barnet i favn. Simeon står der med al alderdommens indsigt, visdom, tid og eftertanke; men det får ham netop ikke til at miste modet. Derimod står han fuld af håb, selvom han selv kun har livet bag sig. Barnet er fremtiden, barnet skal fortælle os, at der altid er et håb. Der er skævheder og uoverensstemmelser og urimeligheder; men Jesusbarnet voksede op, blev stærk og fyldt med visdom, og Guds nåde var over ham, og han trodsede liv og død. Han gav os troen på, at roser kan skyde af den frosne jord, at livet sejrer over døden, at lyset altid venter. Med Simeon med barnet i favn vil vi frimodige forlade det gamle år og give os hen til

det nye års mange opgaver og gaver – Gud i vold. Amen.

Karin Kristensen
Nørresundby Kirke

Salmer:

109: I denne søde juletid

118: Julen har englelyd

117: En rose så jeg skyde

123: Her kommer, Jesus, dine små

129: Julebudet til dem, der bygge

Redaktion

Sognepræst
Adam Garff
Gentofte Kirke
adg@km.dk

Sognepræst
Andreas Riis Damgaard
Præstevang Kirke
Hillerød
ard@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 4193 9000
vartov@vartov.dk